

Sammanfattning

Aktörerna rapporterar generellt hög efterlevnad. Trängseln har minskat i kollektivtrafiken, distansarbete har ökat. Besök i butiker och restauranger har minskat, efterlevnaden är generellt hög vid handelsplatser och butiksägare har hunnit anpassa sig efter de nya riktlinjerna. Observationerna bekräftas av data från Google Mobility Report. Flera län rapporterar förbättring i och med nya pandemilagen. Viss avmattning av besökare i fjällmiljö.

Flera län noterar också diskrepansen mellan den goda efterlevnaden och den höga smittspridningen.

De områden som framhålls som särskilda riskområden (förutom hemmen) är bl.a. livsmedelsbutiker, gym och utomhusanläggningar för idrott, inkl isbanor.

Bedömd grad av munskyddsanvändning i kollektivtrafiken varierar stort i länens inskickade rapporter.

Från några län framförs önskemål om fler informationsinsatser gällande den nya lagstiftningen och hur den förhåller sig till de etablerade riktlinjerna och rekommendationerna.

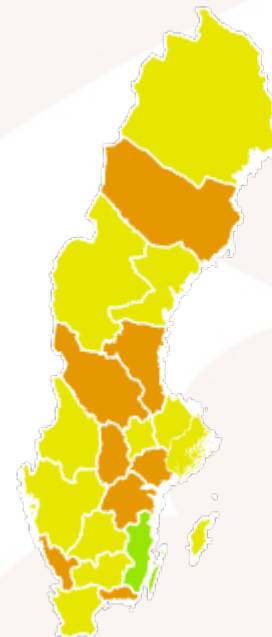
Det finns en oro för att motivationen att följa råd för privatpersoner kommer minska i och med vaccineringen. Det bekräftas av forskning på området. Planering och viss oro inför eventuellt upphörande av distansundervisning vid gymnasier och högskolor (befarad ökad trängsel).

Kommentarer/slutsatser

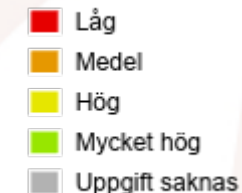
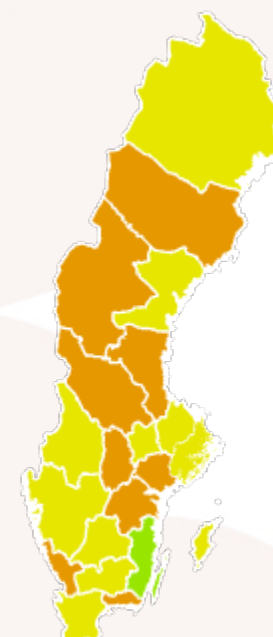
Länsstyrelsens slutsats är att efterlevnaden är generellt hög. Vidtagna åtgärder bedöms ha haft stor effekt på efterlevnaden i relation till handelsplatser, trängsel i kollektivtrafik och restauranger, caféer mm. Inga av de rapporterade aktörerna rapporterar att någon åtgärd är onödig eller bör tas bort. Dock önskas längre framförhållning.

BEDÖMD EFTERLEVAD PER LÄN

v.03

v.02

I **låg** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att ett viss lågt antal följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde lägre än 50%).

Medel: Mer än hälften av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att mer än hälften av populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde upp till ca 70%).

I **hög** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att flertalet följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde mer än 70%).

I **mycket hög** utsträckning: I princip samtliga observationer och insamlade uppgifter pekar på att i princip hela populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde 90-100%).

Samlad bedömning nationella resmönster

Resandet mellan län är lågt jämfört med samma period föregående år, baserat på data från Telia. Sedan föregående vecka har resandet inom län ökat i alla län utom Jämtlands län. Den genomsnittliga ökningen är +6,3%. För tidigare veckor rapporterades följande genomsnittliga förändringar i resmönster inom län (jmf. med föregående vecka): v. 2: -17,8% v. 1: -18,4%, v. 53 -10%. Ökningen för v.3 antas bero på att många har återgått till arbete efter juledighet.

Google Mobility Report visar att besök i "butiker och nöjen" samt "apotek och livsmedel" har minskat jämfört med föregående rapport (butiker och nöjen -9%, apotek och livsmedel -10%). Besök på arbetsplatser samt stationer för resande har ökat jämfört med föregående vecka, dock från låga nivåer.

Kollektivtrafik: 10 av 21 län rapporterar hög efterlevnad, 7 medel och 4 rapporter saknas. I de flesta län ökar resandet från låga nivåer.

Många län poängterar att trängseln i kollektivtrafiken är tydligt kopplat till gymnasieelevers resor till och från skolan, och att distansundervisning vid gymnasier och högstadier har minskat trängseln. Många län inväntar besked för vad som händer efter den 24 januari när distansundervisningen enligt tidigare beslut ska upphöra.

Rapporterade uppskattningar av munskyddsanvändning är väldigt varierande mellan länen (10-70 procents användningsgrad). Gävleborg och Blekinge rapporterar om upplevt ökande användning.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

Handel: Identifierade områden med risk för ökad smittspridning är främst livsmedelsbutiker och köpcentrum, samt trängsel utanför butiker vid köbildning och vid restauranger vid stängning. Det lyfts dock av färre län än tidigare rapporteringar.

Utomhusanläggningar för idrott inkl isbanor: Det är nytt att detta område lyfts av flera län. Det handlar om trängsel vid anläggningar för issport, friluftsliv, utomhusträning och skidåkning.

Munskyddsanvändare sämre på att hålla avstånd: rapporteras främst från kollektivtrafiken.

Gym: Flera län rapporterar om trängsel på gym.

Paketutlämningsställen: Färre län än tidigare rapporterar om detta men rapporter förekommer fortfarande.

Arbetsplatser: Arbetsplatser och lunchrum på arbetsplatser där hemarbete inte är möjligt.

Vidtagna åtgärder

- Ett stort antal län (16) framhåller fortsatt riktade kampanjer i kollektivtrafiken angående de nya nationella rekommendationerna och vikten av att hålla avstånd och använda munskydd.
- 5 län framhåller utförda informationsinsatser till näringsliv och andra berörda aktörer om den nya pandemilagstiftningen.
- Länsstyrelsen Jönköping har byggt ett verktyg för att systematiskt kunna extrahera och analysera data från Google Mobility Report samt Telia Crowd Insight.
- I Västernorrlands län har flera skidspår och isbanor öppnats för att minska trängseln.
- I Uppsala har information med munskyddsrekommendationer gått ut brett på alla kanaler inklusive fönsterskyltar i bussar. Det framhålls också att gratis munskydd tillhandahålls på UL:S resecentrum.
- Östergötland framhåller att PRO, i syfte att minska ensamhetskänslor, arbetar med telefonkedjor och annan kommunikation för att knyta folk till sig som är i behov av stöd. Insatserna marknadsförs i bland annat TV och nyhetstidningar.
- 4 län rapporterar inget nytt kopplat till vidtagna åtgärder.

Behov av åtgärder

- Flera län efterfrågar fler informationsinsatser till allmänheten och turister/besökare - särskilt om den nya pandemilagstiftningen och hur den förhåller sig till redan etablerade riktlinjer och rekommendationer. Från ett par håll pekas på behov av målgruppsanpassad information, såsom specifikt till ungdomar eller information på andra språk än svenska.
- Från några län rapporteras om fortsatt behov av åtgärder för att minska trängseln i butiker på och på väg till turistorter.
- Restauranger uppger behov av framförhållning och missnöje med den korta framförhållningen kring nya direktiv om att stänga klockan 20.
- 14 län har inte rapporterat om nya behov av åtgärder.